Jaaroverzicht Demonstraties 2025

Inleiding

Om het demonstratierecht goed te kunnen blijven faciliteren, is het van belang dat politie, gemeente en Openbaar Ministerie waar mogelijk anticiperen op actuele ontwikkelingen. Om ontwikkelingen en trends in kaart te brengen wordt jaarlijks een overzicht opgesteld van de demonstraties in Amsterdam. Deze rapportage brengt in beeld hoe vorig jaar in Amsterdam uitvoering is gegeven aan het demonstratierecht.

Op basis van kwantitatieve informatie van de gemeente is allereerst in kaart gebracht hoeveel, waar en wanneer er gedemonstreerd is, en wat de belangrijkste ontwikkelingen zijn in vergelijking met voorgaande jaren. Daarnaast is op basis van informatie van gemeente, politie en Openbaar Ministerie in kaart gebracht wat in 2025 de trends waren.

De driehoek benut deze informatie om gezamenlijk te kijken hoe een drukke en dichtbevolkte stad als Amsterdam alle demonstraties een podium kan blijven bieden, de impact daarvan op de stad beheersbaar blijft en welke capaciteit er binnen de eigen organisaties nodig is om dit mogelijk te maken.

Inhoudsopgave

1. Samenvatting
2. Tijdlijn 2025
3. Terugblik trends 2025
4. Cijfers en ontwikkelingen
    - Aantallen kennisgevingen
    - Demonstratieve optochten
    - Wanneer demonstreren mensen?
    - Aantal deelnemers
    - Demonstratielocaties
    - Aanmeldtermijn
5. Informatie Politie
6. Inzet

Samenvatting

In dit overzicht staan de belangrijkste cijfers over 2025

Totaal aantal demonstraties*	Onaangekondigd	Kennisgevingen	Stijging aantal kennisgevingen	Gemiddeld per week	Gemiddeld elke zaterdag
3323	**120**	**3203**	**10%**	**62**	**15**

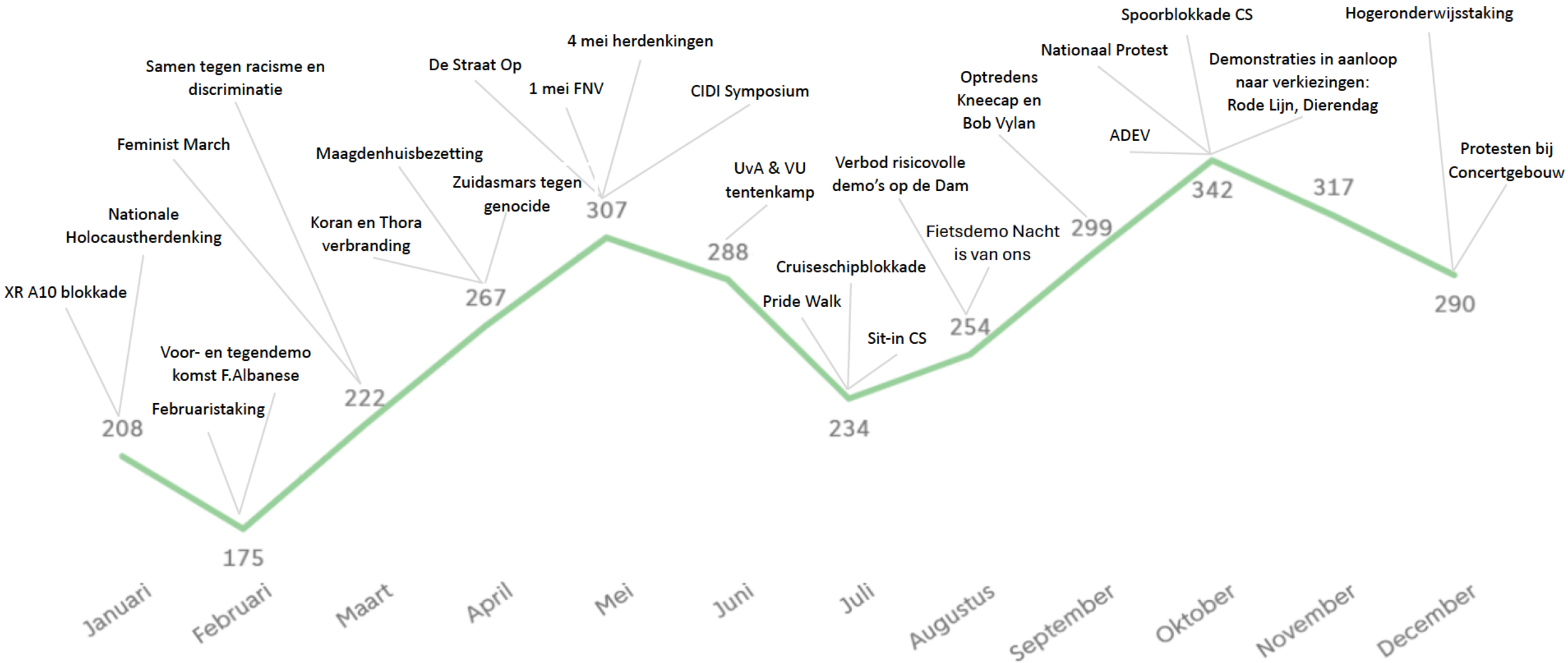
Het aantal demonstraties steeg in 2025 met 10% ten opzichte van 2024. Een recordaantal van 3203 demonstraties werd aangemeld. Minder dan de helft van deze aangemelde demonstraties vond plaats op de Dam. Ongeveer 30% is evangelisatie, vorig jaar was dat nog ca. 15%. Naar schatting bestaat ca. 10% uit herdenkingen. Het overige deel van de demonstraties gaat over (inter-) nationale kwesties en in het bijzonder de situatie in Israël en Gaza en thema's zoals het klimaat, woningnood, migratie en dierenleed.

Op de Dam	Dynamisch	Tijdige kennisgeving	Deelnemersaantal <25
1288, 40%	**176, 5,5%**	**89%**	**2381, 74%**

* N.B. het daadwerkelijke aantal demonstraties kan licht afwijken van het geregistreerde aantal. Niet alle demonstratie die worden aangemeld gaan door, en soms worden kennisgevingen dubbel ingediend. Tegelijkertijd worden niet-aangemelde demonstraties niet altijd door politie waargenomen of geregistreerd;

Tijdlijn 2025

Deze tijdlijn geeft het aantal demonstraties per maand weer, met vermelding van de meest in het oog springende demonstraties door het jaar heen.

Terugblik trends 2025

In aanvulling op de kwantitatieve cijfers hebben medewerkers van politie, gemeente en Openbaar Ministerie die zich dagelijks met demonstraties bezighouden de belangrijkste trends geïnventariseerd.

Veel en grootschalige demonstraties: in 2025 vonden er niet alleen veel, maar ook veel relatief grote demonstraties plaats in Amsterdam. In oktober vond de grootste demonstratie van dit millennium plaats met een kwart miljoen deelnemers. Ook waren er meerdere demonstraties met meer dan 20.000 deelnemers. Opvallend was dat de grote demonstraties vaak nog groter waren dan vooraf ingeschat door de organisatoren.

Wijze van demonstreren: in 2025 viel op dat enkele actievoerders vergaande, soms risicovolle of strafbare, vormen van actie inzetten om aandacht te genereren. Zoals de cruiseschepenblokkade in het water en de spoorblokkade bij Amsterdam CS. Opnieuw waren er veel tegengeluiden waarbij in enkele gevallen sprake was van doelgerichte verstoring. Ook was er een toename van reacties op de programmering van culturele instellingen. Onder meer het Concertgebouw en Paradiso kregen te maken heftige reacties.

Het anti-overheid-sentiment is bij enkele organisatoren en demonstranten nog steeds merkbaar. Dit kan de voorbereiding en uitvoering van demonstraties bemoeilijken. Nieuw waren de demonstranten die zonder kennisgeving bij de abortuskliniek poogden de Wom te omzeilen. Tot slot werd opnieuw een verdere toename en variëteit van evangelisatie geconstateerd.

Midden-Oosten: ook in 2025 werd er veel gedemonstreerd over het geweld en de conflicten in het Midden-Oosten, vooral pro-Palestina en pro-Israël. Van sit-ins in stationshallen, enkele studentenkampen of bezettingen, tot demonstratieve optochten, statische demonstraties bij o.a. het Amerikaans consulaat en dagelijkse boekvoorlezingen. Bij enkele van deze demonstraties heeft dit tot botsingen geleid tussen demonstranten en met omstanders. Mede vanwege toegenomen spanning en opstootjes op de Dam, is in de zomer van 2025 besloten tijdelijk geen risicovolle demonstraties op de Dam toe te staan om de rust te herstellen.

Geluidsoverlast: De toename van het aantal demonstraties heeft op sommige locaties gevolgen voor de leefbaarheid van de openbare ruimte, en gaat gepaard met een toename van overlastklachten. Met name het geluidsniveau bij kleine demonstraties wordt steeds vaker als problematisch ervaren. Organisatoren maken vaker gebruik van geluidsinstallaties en gaan daarin soms zover dat ze elkaar – al dan niet bewust - overstemmen. Naast het verstoren van andere demonstraties, levert dit overlast op en een stijgend risico op gehoorschade; voor de politie, omstanders maar ook voor de demonstranten zelf.

Kennisgevingstermijn: Eind december 2024 is de kennisgevingstermijn voor de hele stad aangepast van 24 uur naar 48 uur. Voor demonstraties met een route geldt sindsdien een termijn van 72 uur. Omdat de druk op de Dam zo hoog was en er regelmatig 7 demonstraties tegelijkertijd plaatsvonden, heeft de Gemeenteraad op voorstel van het College van B&W de termijn voor de Dam ook naar 72 uur verlengd. Dit stelt de politie en gemeente beter in staat demonstraties zorgvuldig voor te bereiden. Op basis van de eerste cijfers is het beeld dat demonstraties sinds de aanpassing van de termijnen eerder worden aangemeld.

Inzet politie en mobiele eenheid: Verreweg de meeste demonstraties zijn vreedzaam verlopen. Ten opzichte van 2024 heeft de politie minder vaak en minder grootschalig hoeven optreden. Opvallende politieoptredens waren er bij de Maagdenhuisontruiming op 14 april, bij de demonstraties rond het CIDI symposium op 18 mei, de ontruiming van het tentenkamp op de VU op 11 juni, tijdens de spoorblokkade bij station Amsterdam Centraal op 8 oktober en tijdens het nationaal protest op 12 oktober in zuid.

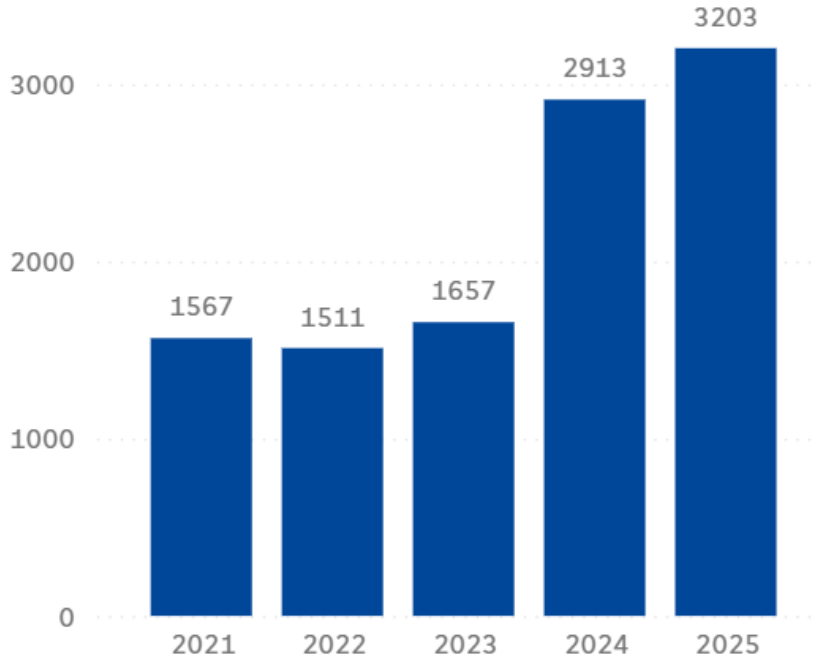
Om de politie te ontlasten zet de gemeente in toenemende mate verkeersregelaars in, en zijn er naast de hosts sinds juni 2025 op weekenddagen ook handhavers van THOR op de Dam om toe te zien op randzaken, zoals objectvergunningen en RVV-ontheffingen.

Cijfers en ontwikkelingen

Dit hoofdstuk bevat informatie uit het OOV dashboard demonstraties. De gebruikte grafieken en tabellen uit het dashboard bevatten alleen gegevens uit kennisgevingen. Het betreft dus informatie die organisatoren zelf hebben gemeld. Niet-aangemelde demonstraties zijn niet opgenomen in deze cijfers.

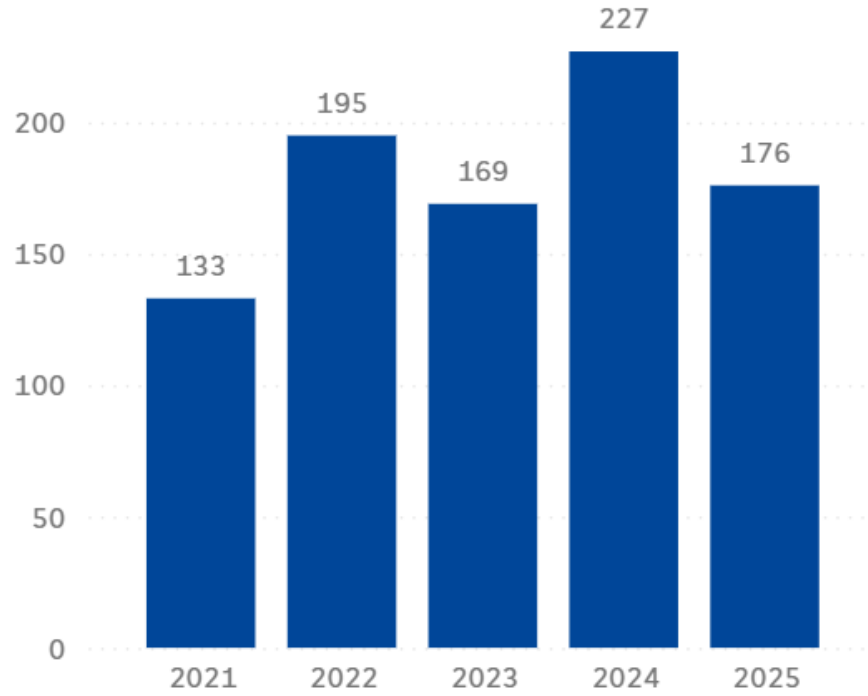
Aantal kennisgevingen

- In 2025 is een nieuw recordaantal van 3203 demonstraties aangemeld. Dat is een stijging van 10% ten opzichte van het jaar ervoor (2024).
- De toename van het aantal demonstraties past in een mondiale ontwikkeling.
- De toename is zichtbaar op verschillende thema's, met name pro-Palestina en evangelisatie, en verspreid over het hele jaar.

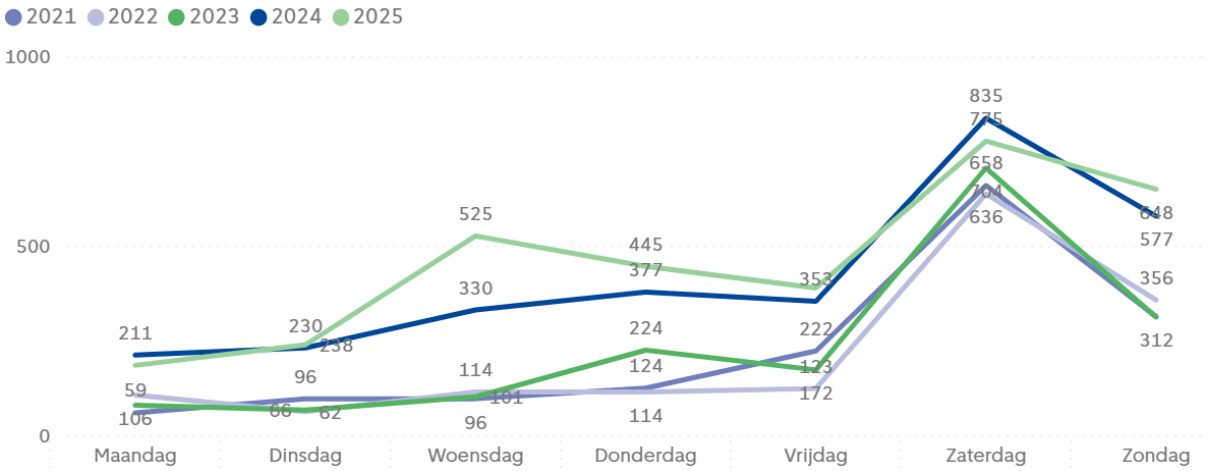
Demonstratieve optochten

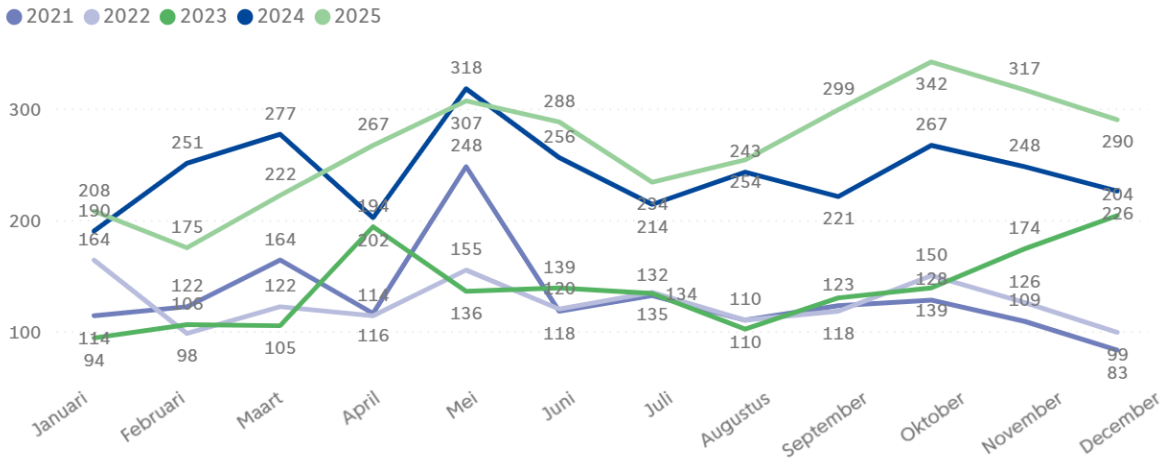
- Van het totaal aantal kennisgevingen volgt 5,5% een route.
- Het aantal demonstratieve optochten nam met 22% af ten opzichte van het jaar ervoor.
- In totaal daalde het aantal demonstratieve optochten naar 176 in 2025.
- In verhouding wordt het aandeel demonstratieve optochten elk jaar kleiner, van 13% in 2022, 10% in 2023, 8% in 2024 en 5,5% in 2025.
- Vanaf 200+ deelnemers is meer dan de helft van de demonstraties dynamisch.

Wanneer demonstreren mensen?

- In oktober vonden afgelopen jaar de meeste demonstraties plaats. Dit is dit jaar deels te verklaren door Tweede Kamerverkiezingen.
- Gemiddeld vonden er het afgelopen jaar 267 demonstraties per maand en 62 demonstraties per week plaats.
- Opvallend is de toename van het aantal demonstraties in de tweede helft van het jaar.

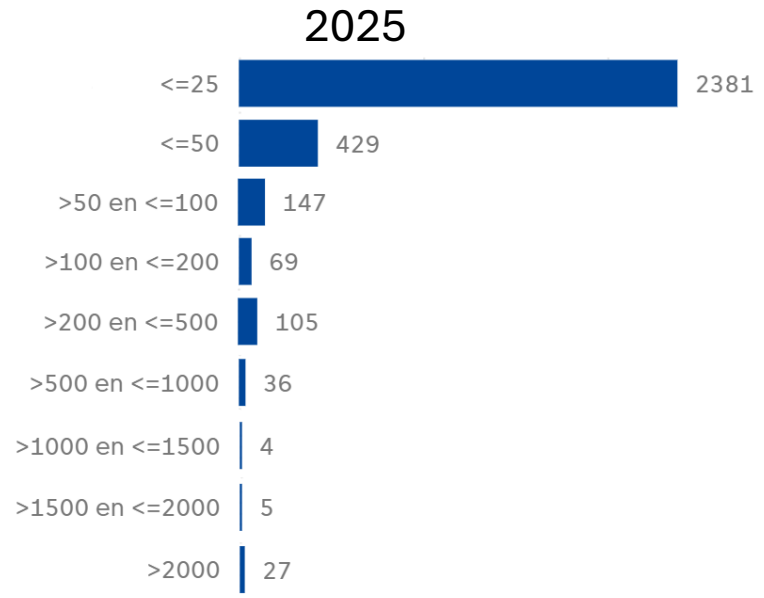

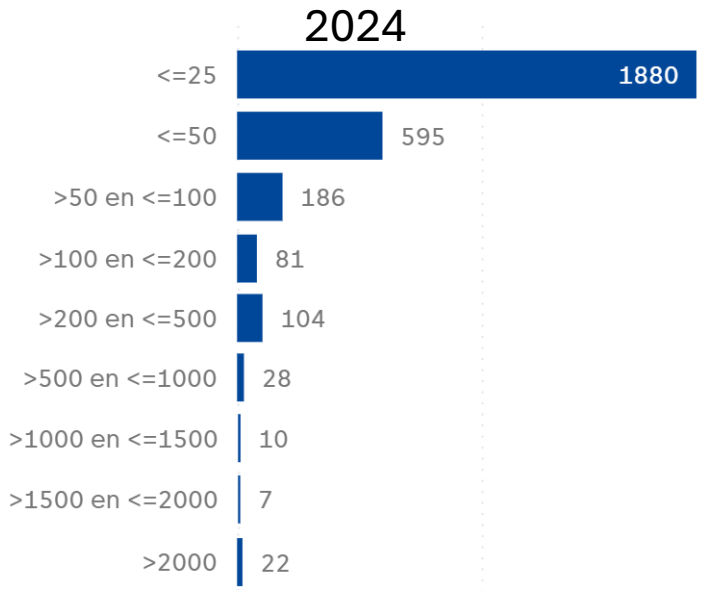

- De meeste demonstraties vinden plaats in het weekend, met name op zaterdag. Dit was ook in de jaren ervoor het geval. Gemiddeld vonden er 15 demonstraties op zaterdag en 13 op zondag plaats.
- Het verschil in aantal gemiddeld op zaterdag en zondag is kleiner geworden.
- Het aantal demonstraties op woensdag nam in verhouding het meest toe.

Aantal deelnemers

Het gaat hier om het verwachtte aantal deelnemers dat de organisatie meldt bij de gemeente. Dit aantal wijkt vaak af van het werkelijke aantal demonstranten.

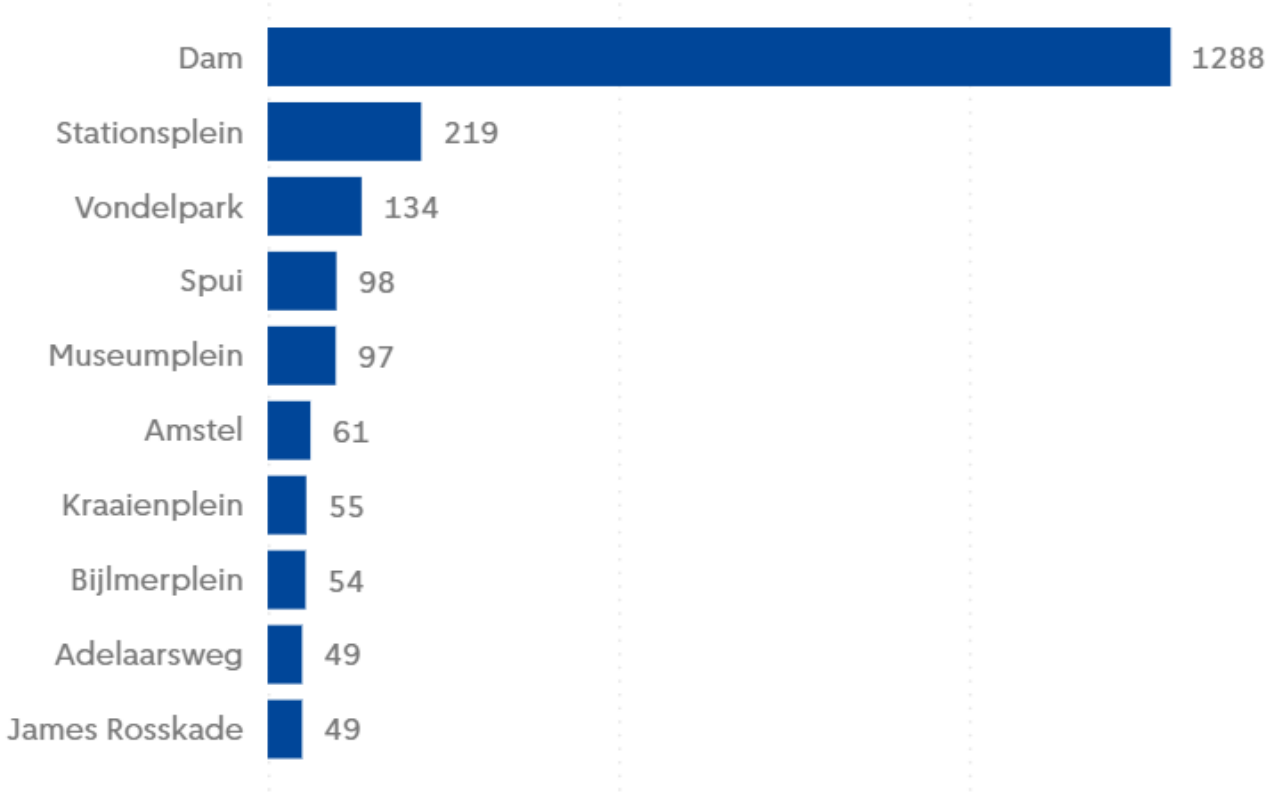
- De veruit grootste demonstratie van 2025 was de Rode lijn-demonstratie in oktober met 150.000 verwachte deelnemers. Op de dag van de demonstratie zelf schatte de organisatie een deelnemeraantal van 250.000. Dit was de grootste demonstratie in vier decennia. Alleen in 1981 was er een grotere demonstratie tegen kernwapens.
- Het aantal demonstraties met 2000+ deelnemers nam met 23% toe. Vergeleken met andere jaren waren er opvallend veel grote demonstraties zoals de Feminist March, de Anti Racisme-demonstratie en De Straat Op. Bij alle grote demonstraties lag het daadwerkelijk deelnemersaantal veel hoger dan vooraf aangemeld.
- Verreweg de meeste demonstraties (74%) meldden in 2025 een deelnemeraantal van minder dan 25 personen. Eerdere jaren was dit ook de grootste categorie.
- Vergeleken met 2024 namen de categorieën 1000 – 1500 (60%) en 1500 – 2000 (40%) flink af. De categorieën <=25 (27%) en 500 – 100 (28%) namen het meest toe.

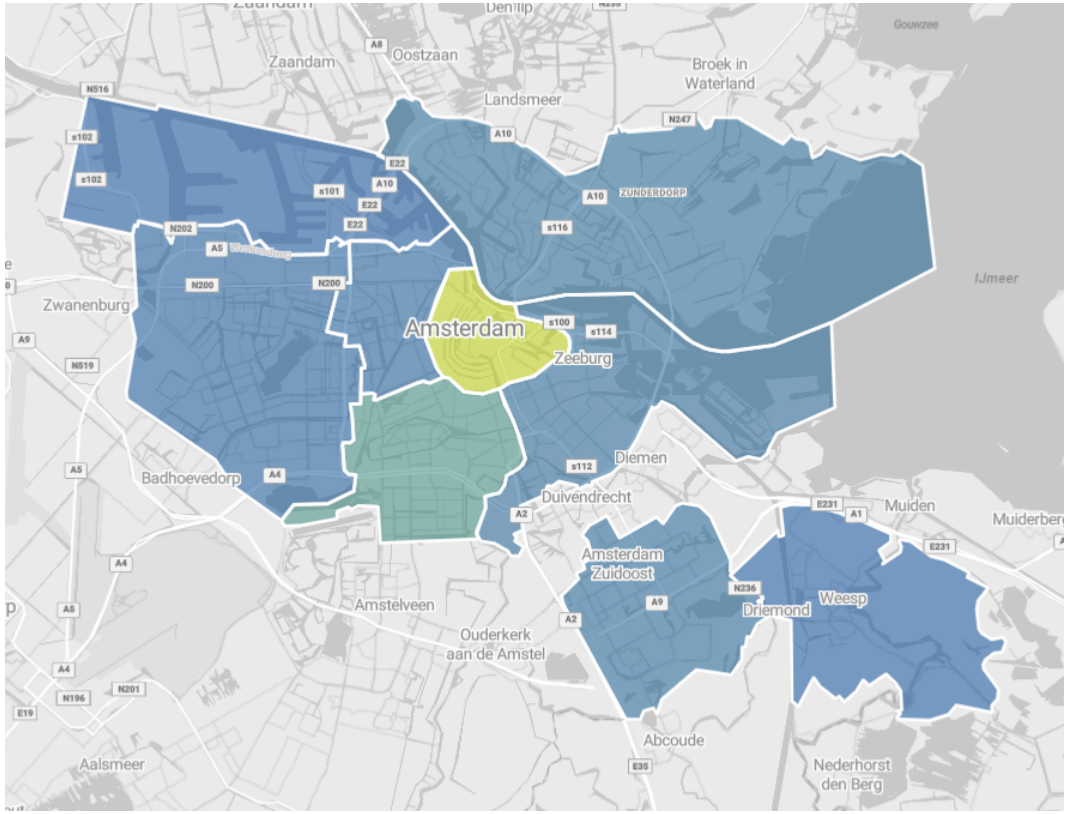

Demonstratielocaties

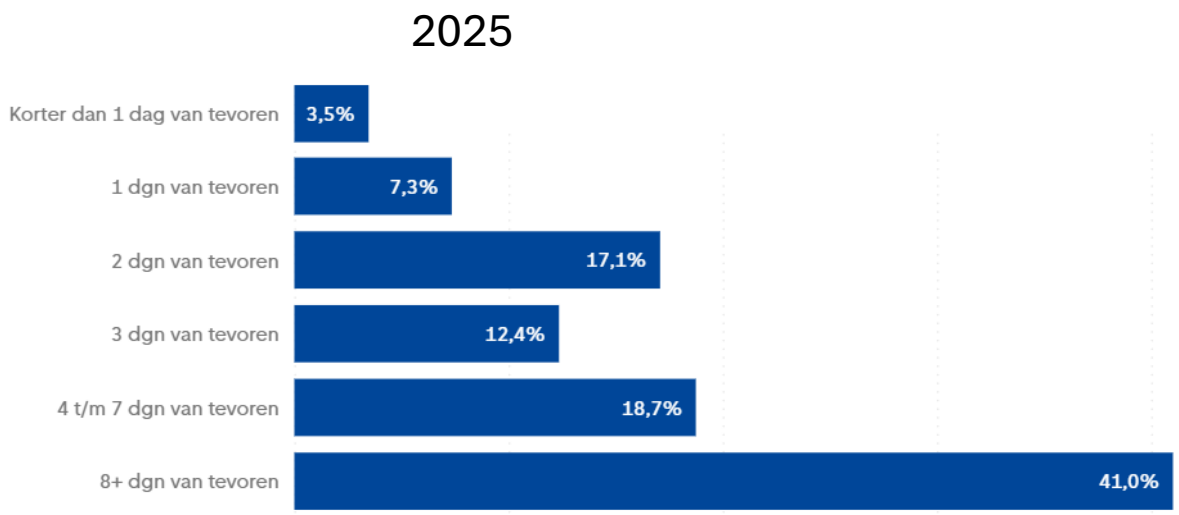
- In 2024 vond meer dan de helft van de demonstraties plaats op de Dam, in 2025 was dat niet meer zo. Zowel absoluut als relatief nam het aantal aangemelde demonstraties op de Dam af. Het aantal demonstraties op de Dam nam met 16% af ten opzichte van het jaar ervoor.
- Toch blijft de Dam verreweg de meest populaire demonstratielocatie van Amsterdam.

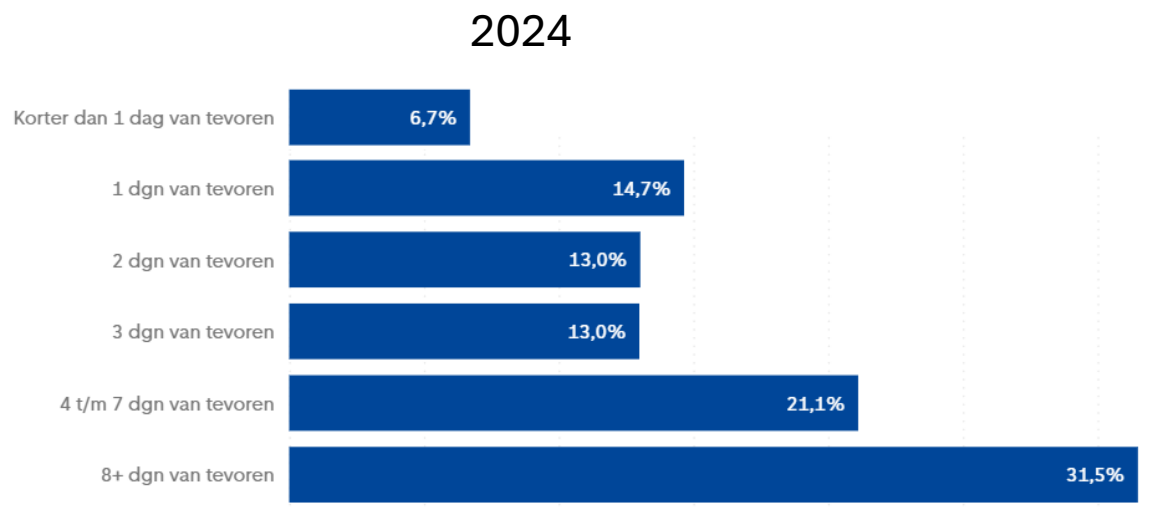

Aanmeldtermijn

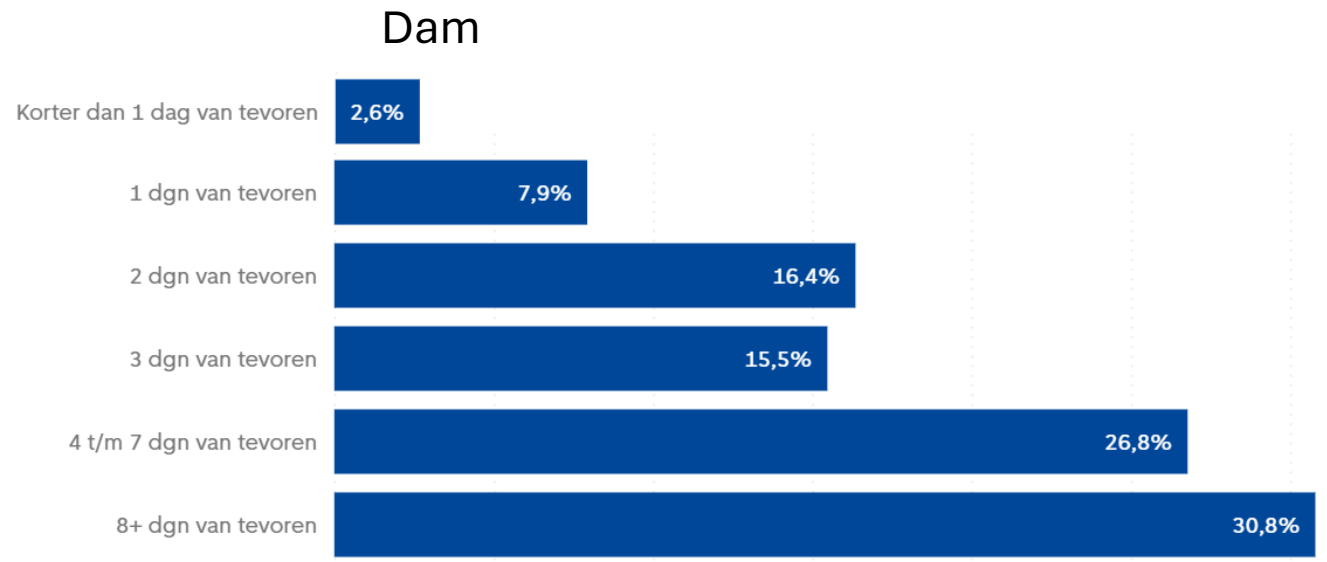
- In 2025 is de aanmeldtermijn voor demonstraties verruimd. De termijn is van 24 uur verruimd naar 48 uur van te voren. Voor demonstraties op de Dam en dynamische demonstraties geldt een termijn van 72 uur.
- Verreweg de meeste demonstraties, ruim 89%, werden in 2025 binnen de gestelde termijn (48 uur van te voren, weekenddagen niet meegerekend) aangemeld. In 2024 werd 79% tenminste 48 uur van tevoren aangemeld. In 2024 meldde 90% binnen de gestelde termijn aan (was toen 24 uur). Het percentage dat binnen 24 uur is aangemeld, is iets gedaald naar 3,5%. Afgelopen jaren lag het aantal stabiel tussen de 5 en 7%.
- Het aantal demonstraties dat 8 dagen van te voren of langer wordt aangemeld, bedraagt 40%. Ten opzichte van 2024 nam deze categorie het meest toe (41%).
- Over de afgelopen 5 jaar gezien worden demonstraties gemiddeld steeds iets eerder gemeld.
- Grotere demonstraties (250+) worden al jaren vroegtijdig gemeld. Ruim de helft wordt 8 dagen of langer van te voren aangemeld. Ook dynamische demonstraties worden meestal ruim van te voren aangemeld.

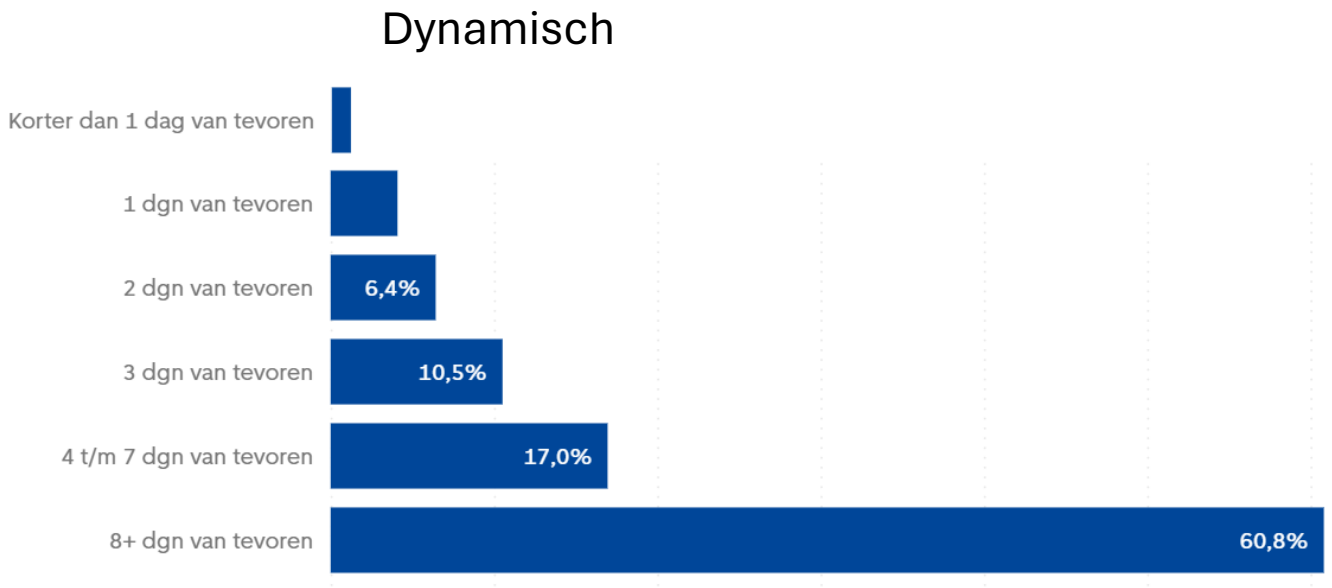

Aanmeldtermijn 72 uur

- In 2025 is de aanmeldtermijn voor demonstraties verruimd. De termijn is van 24 uur verruimd naar 48 uur van te voren. Voor demonstraties op de Dam en dynamische demonstraties geldt een termijn van 72 uur.

Informatie politie

- De politie heeft in 2025 tenminste 120 niet-aangemelde demonstraties geregistreerd. Dat waren er 30 minder dan in 2024.

- Het werkelijke aantal ligt vermoedelijk nog wat hoger, want niet alle onaangekondigde demo's worden geconstateerd of geregistreerd door politie. De cijfers bestaan alleen uit niet-aangemelde demonstraties die vooraf via bijvoorbeeld openbare bronnen gesignaleerd zijn en ook daadwerkelijk door politie zijn waargenomen.

- Bij verschillende demonstraties in 2025 schatte de politie na afloop een veel hoger deelnemersaantal dan vooraf aangegeven door de organisator.

Inzet

Aantal Wom-brieven

50

Aantal SGBO’s

18

Aantal TDA’s

7

Aantal

Voorlopige voorzieningen

2

- Het aantal Wom-brieven nam zowel absoluut als relatief af ten opzichte van 2024. In totaal zijn er het afgelopen jaar 50 Wom-brieven verzonden. In verhouding met het aantal kennisgevingen gaat het om 1,6%. Daarbij geldt dat een aantal brieven gericht was aan organisatoren van onaangekondigde demonstraties. Hoewel ook demonstraties die niet zijn aangemeld waar mogelijk worden gefaciliteerd, is de kans dat Wom-belangen geraakt worden bij dergelijke demonstraties groter aangezien politie en gemeente zich in die gevallen niet kunnen voorbereiden en er geen afspraken gemaakt kunnen worden met een organisator.

- In 2025 werkte de politie circa 18 keer bij demonstraties vanuit een Staf Grootschalig en Bijzonder Optreden (SGBO). Naast de SGBO-inzetten, werd er 7 keer met een Team Districtelijke Aanpak (TDA) gewerkt. Bureau Burgwallen draait elk weekend een speciale demo-dienst, waarbij ze worden bijgestaand door de THOR en hosts van de gemeente op de Dam. Op basis van de aanwezige demonstraties en het beeld wordt beoordeeld hoeveel politiecollega’s meedraaien met de demo-dienst. Daarbij moest afgelopen jaren steeds vaker een beroep worden gedaan op extra inzet van politiecollega’s om ervoor te zorgen dat de demonstraties goed kunnen verlopen. Hoewel het aantal demonstraties op de Dam afnam, blijft de druk op het basisteam Burgwallen onverminderd hoog.

- Organisatoren kunnen in bezwaar gaan als ze het niet eens zijn met een Wom-besluit. Afgelopen jaar is twee keer een voorlopige voorziening aangevraagd tegen besluitvorming in relatie tot demonstraties (1x tegen verplaatsing demonstratie Internationale Socialisten, 1x verplaatsing demonstratie concertgebouw).

- Om de politie te ontlasten zet de gemeente in toenemende mate verkeersregelaars in, en zijn er naast de hosts sinds juni 2025 ook handhavers van THOR op de Dam in het weekend om toe te zien op randzaken, zoals objectvergunningen en RVV ontheffingen. De hosts van de gemeente vormen een laagdrempelig aanspreekpunt voor demonstranten en bezoekers. Ze ontlasten de politie door praktische zaken over te nemen en zijn extra ogen en ogen op de Dam. Verkeersregelaars van de gemeente worden in de hele stad ingezet en ondersteunen de politie vrijwel wekelijks in de begeleiding van demonstratieve optochten.